

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks:+387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izvještaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Istočni Stari Grad
za period 01.01 - 31.12.2017. godine**

Broj: RV012-18

Banja Luka, 05.10.2018. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	2
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	2
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	5
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	5
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	7
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	9
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	10
1.	Uvod	10
2.	Provodenje preporuka iz prethodnog izvještaja	10
3.	Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	11
4.	Nabavke	12
5.	Priprema i donošenje budžeta	14
6.	Finansijski izvještaji.....	14
6.1.	Izvještaj o izvršenju budžeta.....	15
6.1.1.	Prihodi i primici	15
6.1.2.	Rashodi i izdaci.....	17
6.1.3.	Razlika u finansiranju	20
6.2.	Bilans uspjeha	20
6.2.1.	Prihodi.....	20
6.2.2.	Rashodi	21
6.2.3.	Finansijski rezultat.....	21
6.3.	Bilans stanja.....	21
6.3.1.	Aktiva.....	21
6.3.2.	Pasiva.....	24
6.3.3.	Vanbilansna evidencija.....	26
6.4.	Bilans novčanih tokova.....	27
6.5.	Vremenska neograničenost poslovanja.....	27
6.6.	Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	27
6.7.	Napomene uz finansijske izvještaje	27

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju Konsolidovanog finansijskog izvještaja Opštine Istočni Stari Grad koji obuhvata: Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima sa stanjem na dan 31.12. 2017. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, Konsolidovani finansijski izvještaj Opštine Istočni Stari Grad istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12. 2017. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 1200-1810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 30 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnov za naše revizijsko mišljenje, o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.1, 6.1.2. i 6.1.3. izvještaja:

Evidentiranje dijela neporeskih prihoda, primitaka i izdataka nije vršeno u skladu sa članom 108. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i članovima 118 i 155. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Neporeski prihodi su više iskazani za 49.656 KM (po osnovu dva puta evidentiranog iznosa), a manje ostali primici (po osnovu primljenih kaucija za prodaju zemljišta) za 62.457 KM i ostali izdaci (po osnovu vraćenih kaucija za prodaju zemljišta) za 37.565 KM, pa je zbog navedenih odstupanja negativna razlika u finansiranju manje iskazana za najmanje 24.746 KM.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.2.1, 6.2.2. i 6.2.3. izvještaja:

Zbog pogrešno primijenjenih računovodstvenih politika prihodi obračunskog karaktera manje su iskazani za 3.375.469 KM (zbog pogrešno evidentiranih trajnih izvora sredstava, kratkoročnih rezervisanja i razgraničenja i dijela neevidentiranih obračunskih prihoda), a rashodi obračunskog karaktera manje za 56.951 KM, pa je zbog navedenih odstupanja negativan finansijski rezultat pogrešno iskazan za najmanje 3.268.862 KM.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.3.1.1, 6.3.2.1. i 6.3.2.2. izvještaja:

Manje su iskazana sporna potraživanja i korekcija potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga za 53.951 KM, korekcija kratkoročnih zajmova za 3.000 KM i rashodi od

usklađivanja vrijednosti finansijske imovine za 56.951 KM, jer kratkoročna potraživanja i plasmani nisu na dan bilansa procijenjeni sa stanovišta njihove naplativosti.

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode i prihodi obračunskog karaktera su manje iskazni za 54.734 KM, a kratkoročno razgraničeni prihodi više za 228.039 KM, a manje prihodi obračunskog karaktera, jer evidentiranja navedenih pozicija nisu izvršena u skladu sa članom 108. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Obaveze po dugoročnim zajmovima koji dospijevaju na naplatu do godinu dana su manje iskazane, a dugoročne finansijske obaveze više za 105.245 KM, jer obaveze nisu pravilno klasifikovane po ročnosti, kako je definisano članom 72. stav (9) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Dugoročna rezervisanja i razgraničenja su više iskazana, a finansijski rezultat ranijih godina manje za 61.286 KM, jer otvaranje početnog stanja nije izvršeno u skladu sa Instrukcijom Ministarstva finansija Republike Srpske o knjiženju korekcija po početnom stanju na dan 01.01.2017. godine.

Trajni izvori sredstava su više iskazani, a manje ostali prihodi obračunskog karaktera za 3.091.036 KM, jer povećanje vrijednosti trajnih izvora sredstava, nije izvršeno u skladu sa članom 63. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.4. izvještaja:

Bilans novčanih tokova, nije sastavljen na način kako je to propisano članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, jer nisu iskazani: prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja u iznosu od 310.000 KM; primici u iznosu od 62.457 KM i izdaci u iznosu od 37.565 KM, a pogrešno su iskazani i prilivi i odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.5. i 6.7. izvještaja:

Opština Istočni Stari Grad nije u Napomenama uz Konsolidovani finansijski izvještaj dala obrazloženje vezano za stalnost poslovanja, što nije u skladu sa MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja paragrafi 15 (c) i 38.

Napomene uz Konsolidovani finansijski izvještaj Opštine Istočni Stari Grad ne sadrže sve potrebne informacije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i nisu u potpunosti objelodanjene informacije prema zahtjevima MRS JS 1, 2, 13 i 17.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju, bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31.12.2017. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formirajući našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik Opštine Istočni Stari Grad je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih

izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjeravanje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomski odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 05.10.2018. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s. r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Negativno mišljenje

Uz reviziju Konsolidovanog finansijskog izvještaja Opštine Istočni Stari Grad za 2017. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, zbog značaja pitanja navedenih u pasusu Osnov za negativno mišljenje, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskom izvještaju Opštine Istočni Stari Grad za 2017. godinu nisu, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za negativno mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. izvještaja:

Opština Istočni Stari Grad dio nabavki roba, radova i usluga nije provela u skladu sa odredbama članova 6, 36, 15. stav (6) i 73. Zakona o javnim nabavkama jer: procedure javne nabavke u najmanjem iznosu od 50.800 KM nisu provedene za usluge: organizacije prijema i manifestacija (21.000 KM), reprezentacije (12.000 KM), medijske usluge (11.000 KM) i održavanje vozila (6.800 KM); za nabavke provedene putem otvorenog postupka nije objavljeno obaveštenje o nabavci niti obaveštenje o dodjeli ugovora u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine; za izgradnju javne rasvjete izbor postupka nije bio odgovarajući, jer su provedeni direktni postupci umjesto konkurentskog zahtjeva i za nabavku Modernizacija i održavanje javne rasvjete podugovaranje nije izvršeno u skladu sa uslovima iz tenderske dokumentacije, a bankarska garancija za dobro izvršenje ugovora nije dostavljena od strane odabranog ponuđača.

Kao što je navedeno pod tačkom 5. izvještaja:

Budžet nije u potpunosti pripremljen i donesen prema jedinstvenoj ekonomskoj budžetskoj klasifikaciji, shodno članu 15. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske i u skladu sa odredbama Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.1. izvještaja:

Opština Istočni Stari Grad, nije raskinula ugovore o kupoprodaji zemljišta iako kupoprodajnu cijenu zemljišta nije naplatila u roku: od 15 dana od dana završenog postupka licitacije; 7 dana od dana zaključenja ugovora ili 15 dana od dana davanja saglasnosti - mišljenja na nacrt kupoprodajnog ugovora, što je bila u obavezi po nacrtima ugovora. Takođe, Opština Istočni Stari Grad nije obustavila prodaju zemljišta, nego je u 2017. godini naplatila postignutu kupoprodajnu cijenu zemljišta, iako je Pravobranilaštvo Republike Srpske dalo negativna mišljenja na nacrte ugovora o kupoprodaji nekretnina, jer nisu u skladu sa odredbama Zakona o stvarnim pravima.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2. izvještaja:

Obračun plata i drugih ličnih primanja zaposlenih u Opštini Istočni Stari Grad nije vršen u skladu sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave, jer je primijenjen interni akt - Pojedinačni kolektivni ugovor za zaposlene u Opštinskoj upravi, koji je donesen na osnovu propisa koji su prestali da važe. Neusklađenosti kod obračuna istih su po osnovu: visine koeficijenata za obračun plate, minulog rada, toplog obroka, pomoći zaposlenom, uvećanja osnovne plate i dr.

Blagajničko poslovanje nije vršeno u skladu sa članom 3. Uredbe o uslovima i načinima plaćanja gotovim novcem jer su isplate putem blagajne vršene u iznosima većim od dozvoljenih i bez odgovarajućih knjigovodstvenih dokumenata kojima se dokazuju osnov za isplatu.

Za dodjelu sredstava granta organizacijama i udruženjima nije uspostavljena metodologija i nisu definisani kriterijumi, a dozvake - pomoći pojedincima su odobravane bez odgovarajuće dokumentacije i u iznosima većim nego što je to definisano članovima 6 i 7. Pravilnika o uslovima i načinu dodjele novčane pomoći pojedincima i organizacijama.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik Opštine Istočni Stari Grad je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Istočni Stari Grad obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Istočni Stari Grad.

Banja Luka, 05.10.2018. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić. s. r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se načelniku, da obezbijedi, da se:

- 1) konsolidovani godišnji finansijski izvještaji sačinjavaju u skladu sa članom 56. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske i članom 49. stav (6) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika;
- 2) prihodi i primici priznaju na gotovinskom osnovu, u momentu naplate u skladu sa članom 108. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i članom 155. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;
- 3) vrši procjena potraživanja sa stanovišta njihove naplativosti, kao što je definisano članom 73. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 4) na adekvatan način dokumentuje pribavljanje i izgradnja nefinansijske imovine u stalnim sredstvima i da se evidentiraju u skladu sa članom 37. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;
- 5) evidentiranje obaveza i razgraničenja vrši u skladu sa članom 72. stav (9) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;
- 6) povećanje trajnih izvora sredstava, vrši u skladu sa članom 63. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 7) bilans novčanih tokova sačinjava u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika;
- 8) u napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije u potpunosti u skladu sa zahtjevima MRS JS 1, 2, 13 i 17 i odredbama člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučuje se načelniku, da obezbijedi, da se:

- 1) otklone utvrđeni nedostaci sistema internih kontrola koji se odnose na: plan gotovinskih tokova za izvršenje budžeta; odluku o visini naknade za potpredsjednika Skupštine i naknade skupštinskim odbornicima; godišnji program uređenja gradskog građevinskog zemljišta; godišnji plan i kriterijume raspodjele sredstava i kategorizaciju sportova i sportista; pomoćne knjige za nefinansijsku imovinu i potraživanja i adekvatan nadzor nad izvršenim uslugama i radovima;
- 2) nabavke roba, radova i usluga vrše u potpunosti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u smislu da se: provode postupci za sve nabavke; odabir postupaka vrši u skladu sa zakonom definisanim postupcima; postavljene tehničke specifikacije omogućavaju jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju i tenderska dokumentacija sadrži sve neophodne informacije i pojašnjenja; podugovaranje vrši u skladu sa propisanim uslovima; bankarske garancije za dobro izvršenje ugovora pribavljaju u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije i obavještenja o nabavkama i obavještenja o dodjeli ugovora po otvorenom postupku objavljaju u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine;

- 3) budžet priprema i donosi u potpunosti u skladu sa članom 15. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske i odredbama Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;
- 4) interni akti kojima se definišu plate i druga lična primanja zaposlenih donešu i usklade sa Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti lokalne samouprave;
- 5) održavanje saobraćajnih objekata, vrši u skladu sa Odlukom o davanju saglasnosti na cjenovnik rada mašina i vozila u zimskom i ljetnom periodu uz specifikaciju izvršenih usluga; korišćenje službenih vozila i potrošnja goriva vrše u skladu sa Uredbom o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru i Pravilnikom o uslovima i načinu korišćenja službenih automobila i isplate putem blagajne vrše u skladu sa članom 3. stavovi (1 i 2) Uredbe o uslovima i načinima plaćanja gotovim novcem;
- 6) definišu pravila i kriterijumi za dodjelu grant sredstava, propiše forma izvještaja i utvrdi neophodna prateća dokumentacija o utrošku, te izvještavanje i kontrola vrši u skladu sa tim;
- 7) dodjela sredstava pojedincima vrši u skladu sa kriterijumima iz članova 6 i 7. Pravilnika o uslovima i načinu dodjele novčane pomoći pojedincima i organizacijama;
- 8) da se u vezi sa prodajom nefinansijske imovine u stalnim sredstvima poštuju odredbe zakona, ugovora i odluka, te od strane nadležnih institucija obezbijede odgovarajuće saglasnosti na nacrte kupoprodajnih ugovora.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Odluka o izvršenju rebalansa budžeta Opštine Istočni Stari Grad za 2017. godinu;
- Zakon o lokalnoj samoupravi;
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave;
- Zakon o radu;
- Zakon o doprinosima i Pravilnik o uslovima, načinu obavještavanja, obračunavanja i uplate doprinosata;
- Zakon o porezu na dohodak i Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dohodak;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske;
- Zakon o uređenju prostora i građenju;
- Zakon o porezu na nepokretnosti;
- Zakon o šumama;
- Zakon o vodama;
- Zakon o javnim putevima;
- Zakon o komunalnim djelatnostima;
- Zakon o koncesijama;
- Zakon o zaštiti od požara;
- Zakon o komunalnim taksama;
- Zakon o sportu i Pravilnik o kategorizaciji sportova u Republici Srpskoj;
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru;
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem;
- Pravilnik o uslovima i načinu dodjele novčane pomoći pojedincima i organizacijama.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Istočni Stari Grad (u daljem tekstu: Opština) je teritorijalna jedinica lokalne samouprave, koja se prostire na površini od 105 km² u okviru koje su organizovane 4 mjesne zajednice. Prema rezultatima popisa stanovništva iz 2013. godine, na području teritorije Opštine bilo je nastanjeno 1.116 stanovnika.

Opština ostvaruje svoje nadležnosti prema Zakonu o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/16), kao i druge nadležnosti koje joj se prenose drugim zakonima. Organi opštine su Skupština i načelnik Opštine. Skupština opštine je organ odlučivanja i kreiranja politika opštine koju čini 13 odbornika, a načelnik zastupa i predstavlja opštinu i nosilac je izvršne vlasti.

Skupština opštine je usvojila Strategiju razvoja opštine za period 2008 - 2015. godina. Najvažniji prirodni resursi su: ukrasni i građevinski kamen, siparišni kamen i krečnjak, poljoprivredno zemljište, šumski kompleksi, prirodno ljekobilje i hidroenergetski potencijal.

Sredstva za rad Opštine u 2017. godini obezvjeđena su iz: poreskih i neporeskih prihoda; grantova; transfera između ili unutar jedinica vlasti; primitaka za nefinansijsku imovinu, primitaka od finansijske imovine; primitaka od zaduzivanja i ostalih primitaka.

Prema Odluci Vlade Republike Srpske o stepenu razvijenosti jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj za 2017. godinu, Opština je svrstana u izrazito nerazvijene jedinice lokalne samouprave.

Revizijom je obuhvaćen konsolidovani finansijski izvještaj Opštine koji uključuje finansijske izvještaje opštinske uprave i Javne ustanove „Narodna biblioteka“ Istočni Stari Grad.

Opština je u roku koji je propisan zakonom dostavila primjedbe na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji za period 01.01-31.12.2017. godine. Navedene primjedbe nisu imale uticaja na nalaze i mišljenje za finansijske izvještaje i usklađenost poslovanja.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italicik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske izvršila je u toku 2016. godine pregled statusa preporuka datih u Izvještaju o reviziji Konsolidovanih finansijskih izvještaja za korisnike budžeta Opštine Istočni Stari Grad za 2013. godinu. Prema Izvještaju o sprovođenju preporuka (IP012-16 od 29.11.2016. godine) Opština je od ukupno 15 datih preporuka provela osam preporuka, pet preporuka je djelimično provela, a dvije preporuke nije provela.

Za *djelimično provedene preporuke* obrazloženja su data u nastavku izvještaja, a odnose se na: procjenu naplativosti kratkoročnih potraživanja (tačka 6.3.1.1. izvještaja); obračun troškova amortizacije za nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima (tačka 6.2.2. izvještaja), kao i donošenje Strategije razvoja lokalnih puteva i ulica u naselju (tačka 3. izvještaja).

Preporuke koje nisu provedene odnose se na to da: Opština nije donijela kriterijume kojima bi se definisao način raspodjele sredstava granta i Napomene uz finansijske izvještaje nisu sačinjene u skladu sa MRS JS 1- Prezentacija finansijskih izvještaja. Navedene preporuke nisu provedene ni u 2017. godini (tačke 6.1.2. i 6.7. izvještaja).

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Na osnovu Odluke o osnivanju opštinske uprave i Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, poslovi u opštinskoj upravi organizovani su bez organizacionih jedinica i istom rukovodi načelnik Opštine. Sistematizacija radnih mesta u Opštini definisana je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, kojim su sistematizovana 24 radna mesta za 33 izvršilaca. Na dan 31.12.2017. godine u Opštini je bilo zaposleno 17 izvršilaca na neodređeno vrijeme i 3 funkcionera jer je potpredsjednik Skupštine obavljao funkciju bez zasnivanja radnog odnosa. Tokom 2017. godine radni odnos je prestao za 2 zaposlena. Nije bilo prijema novih lica u 2017. godine.

Donošenjem osnovnih internih akata: Statuta Opštine, Odluke o osnivanju Opštinske uprave, Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, Pravilnika o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima i drugih akata stvorene su prepostavke za uspostavljanje sistema internih kontrola.

Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima iz 2015. nije usklađen sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16) i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17). Takođe, Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Opštine iz 2015. godine, nije usklađen sa Pravilnikom o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 115/17).

Pored navedenog u funkcionisanju sistema internih kontrola postoje nedostaci, jer Opština nije:

- donijela interni akt o obračunu, naplati i kontroli naplate neporeskih prihoda budžeta opštine, kojim bi definisala: obračun, izvore, naplatu i kontrolu naplate neporeskih prihoda po vrstama;
- sačinila plan gotovinskih tokova za izvršenje budžeta, kako je definisano članom 13. Zakona o trezoru („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 28/13 i 103/15) u kome bi definisala prioritete u izvršenju gotovinskih tokova i dala preporuke o neophodnim mjerama za usklađivanje izdataka i budžetskih sredstava;
- donijela posebnu odluku o visini naknade za potpredsjednika Skupštine i odluku o ukidanju naknade skupštinskim odbornicima;
- donijela godišnji program uređenja gradskog građevinskog zemljišta kojim planira pripremanje i opremanje zemljišta, kako je definisano Statutom Opštine i članom 4. stav (3) Pravilnika o obračunu naknade troškova uređenja gradskog građevinskog zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 95/13, 99/13 i 22/14 - prečišćeni tekst - 34/14);
- donijela Strategiju razvoja lokalnih puteva kako je definisano članom i 16. Zakona o javnim putevima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 89/13);
- utvrdila kriterijume i donijela godišnji plan raspodjele sredstava i izvršila kategorizaciju sportova i sportista u skladu sa članom 16. Zakona o sportu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 4/02 i 66/03) i Pravilnikom o kategorizaciji sportova u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 100/13).

Opština jednim dijelom nije poštovala usvojene računovodstvene politike, računovodstvena načela i principe urednog knjigovodstva i nije primjenjivala interne računovodstvene kontrolne postupke koji omogućavaju otkrivanje i sprečavanje pogrešno evidentiranih poslovnih događaja, kako je definisano članom 7. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15) jer:

- nije uspostavila pomoćne knjige za nefinansijsku imovinu i potraživanja, kako je definisano članom 27. Zakona o trezoru („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 28/13 i 103/15). Obrada podataka za nefinansijsku imovinu vršena je u priručnim evidencijama jer nije uspostavljen računovodstveni softver koji omogućava funkcionisanje sistema internih računovodstvenih kontrola. Evidentiranje dijela potraživanja i prihoda na ime vlastitih prihoda u glavnoj knjizi trezora (u daljem tekstu: GKT) nije vršeno u obračunskim periodima kada je usluga izvršena, već je samo vršeno evidentiranje nenaplaćenih potraživanja u decembru tekuće godine;
- dio ulaganja u nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima nije vršen preko konta – nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi (tačka 6.3.1.2. izvještaja);
- za potraživanja nije vršena procjena vrijednosti potraživanja sa stanovišta njihove naplativosti (tačka 6.3.1.1. izvještaja);
- blagajničko poslovanje nije vršeno u skladu sa Uredbom o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 86/12 i 10/14) i od strane ovlašćenih lica nisu na adekvatan način sprovedeni odgovarajući kontrolni postupci koji omogućavaju otkrivanje i sprečavanje pogrešno nastalih poslovnih događaja i transakcija (tačka 6.1.2. izvještaja);
- su odobrene fakture za medijske usluge i usluge izrade horizontalne signalizacije bez specifikacije izvršenih usluga i nadzora, a fakture za nabavku peleta nisu ispostavljene u skladu sa ponuđenim uslovima (jedinici mjere i cijeni).

Opština je popis imovine i obaveza na dan 31.12.2017. godine izvršila u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16) i revizijom nisu utvrđena odstupanja.

Shodno navedenom, kao i navedenom u tačkama 4, 5. i 6. ovog izvještaja, uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je u potpunosti obezbijedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost poslovanja sa važećom regulativom.

Preporučuje se načelniku, da obezbijedi, da se otklone utvrđeni nedostaci sistema internih kontrola koji se odnose na: plan gotovinskih tokova za izvršenje budžeta; odluku o visini naknade za potpredsjednika Skupštine i naknade skupštinskim odbornicima; godišnji program uređenja gradskog građevinskog zemljišta; godišnji plan i kriterijume raspodjele sredstava i kategorizaciju sportova i sportista; pomoćne knjige za nefinansijsku imovinu i potraživanja i adekvatan nadzor nad izvršenim uslugama i radovima.

4. Nabavke

Planom javnih nabavki za 2017. godinu (sa jednom izmjenom) Opština je planirala nabavke u ukupnoj vrijednosti od 683.376 KM (bez poreza na dodatu vrijednost u daljem tekstu: PDV), uključujući i pribavljanje kreditnih sredstava u iznosu od 310.000 KM. U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 39/14), u daljem tekstu: Zakon, Opština je u toku 2017. godine provela 26 postupaka ukupne vrijednosti od 598.405 KM (sa PDV – om), uključujući i pribavljena kreditna sredstava. U toku 2017. godine, okončane su i procedure nabavki započete u 2016. godini u iznosu od 220.506 KM (nabavka vozila i modernizacija javne rasvjete) putem otvorenog postupka, dok su tri postupka (2 putem konkurentskog zahtjeva i 1 putem direktnog postupka) pokrenuta u 2017. godini, a okončana u 2018. godini.

Po proceduri javnih nabavki u 2017. godini, provedeni su postupci:

- 2 otvorena postupaka sa zaključenim ugovorima u vrijednosti od 474.328 KM (izgradnja objekta i kreditno zaduženje u iznosu od 310.000 KM);

- 3 postupaka po konkurentskom zahtjevu za dostavljanje ponuda u vrijednosti od 21.679 KM (kancelarijski materijal, gorivo itd.);
- 21 postupak putem direktnog sporazuma u vrijednosti od 102.398 KM.

Kod uzorkom obuhvaćenih postupaka javnih nabavki u odnosu na odredbe Zakona, utvrđene su sljedeće nepravilnosti:

- procedure javnih nabavki u najmanjem iznosu od 50.800 KM nisu provedene za usluge: organizacije prijema i manifestacija (21.000 KM), reprezentacije (12.000 KM), medija (11.000 KM), kao i održavanja vozila (6.800 KM), što nije u skladu sa članom 6. Zakona;
- za izgradnju javne rasvjete izbor postupka nije bio odgovarajući, jer su provedeni direktni postupci umjesto konkurentskog zahtjeva, što nije u skladu sa članom 15. stav (6) Zakona;
- za nabavku vozila, postavljene tehničke specifikacije u tenderskoj dokumentaciji ne omogućavaju u potpunosti jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju, što nije u skladu sa članom 54. Zakona;
- za nabavke provedene putem otvorenog postupka nije objavljeno obavještenje o nabavci niti obavještenje o dodjeli ugovora u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, što nije u skladu sa članom 36. Zakona;
- za nabavke: izrada elaborata za šume i izgradnja vatrogasnog doma, dio tenderske dokumentacije (koji se odnosi na uslove za kvalifikacije ponuđača i bankarske garancije) ne sadrži sve neophodne informacije, što nije u skladu sa članom 3. Uputstva za pripremu modela standardne tenderske dokumentacije, u daljem tekstu: Uputstva.

Nabavka koja se odnosi na modernizaciju i održavanje javne rasvjete na području opštine Istočni Stari Grad kroz model finansiranja iz uštede električne energije, ponuđač „CCSN“ Sarajevo, ugovorene vrijednosti od 150.306 KM, nije predviđena u planu javnih nabavki (za 2016 i 2017. godinu) niti je donesena posebna odluka o pokretanju postupka javne nabavke, što nije u skladu sa članom 17. Zakona. Nije objavljeno obavještenje o nabavci niti obavještenje o dodjeli ugovora u Službenom glasniku BiH, što nije u skladu sa članom 36. stav (1) Zakona. Dio tenderske dokumentacije (koji se odnosi na uslove za kvalifikacije i bankarsku garanciju za dobro izvršenje ugovora) ne sadrži sve neophodne, jasno definisane informacije i pojašnjenja, a na osnovu kojih bi ponuđači pripremili ponude, što nije u skladu sa članom 3. Uputstva. Komisija za javne nabavke nije postupila u skladu sa uslovima iz tačke 3.3. tenderske dokumentacije, što nije u skladu sa članom 16. Uputstva, u kojem je navedeno, da postupak pregleda i ocjene ponuda obavlja komisija za javne nabavke, na osnovu uslova i zahtjeva iz tenderske dokumentacije. Ponuđač nije u ponudi naveo namjeru podugovaranja niti je podugovaranje ugovoreno sa Opštinom. Tačkom 2.5. tenderske dokumentacije, navedeno je da je ponuđačima dozvoljeno podugovaranje i da ponuđači trebaju u ponudi navesti da li predviđaju sklapanje podugovora sa trećom stranom te da ponuđač ne smije bez prethodne pismene saglasnosti ugovornog organa, sa trećom stranom sklapati podugovor ni o jednom dijelu ugovora koji nije naveden u njegovoj ponudi. Odabrani ponuđač, „CCSN“ Sarajevo je povjerio poslove podugovaraču „M Lighting“ d.o.o. Pale koji je potom povjerio poslove podugovaraču „K-Inel“ d.o.o. Istočno Sarajevo koji je i izvršio ugovorene radove. Navedeno nije u skladu sa članom 73. Zakona. Bankarska garancija za dobro izvršenje ugovora je predviđena tenderskom dokumentacijom ali nije ugovorena. Odabrani ponuđač nije dostavio bankarsku garanciju a u tački 5.11. tenderske dokumentacije je navedeno da ukoliko garancija nije dostavljena na propisan način, shodno uslovima i u roku koji je odredio ugovorni organ, zaključeni ugovor će se smatrati apsolutno ništavnim.

Preporučuje se načelniku, da obezbijedi, da se nabavke roba, radova i usluga vrše u potpunosti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u smislu da se:

- *provode postupci za sve nabavke;*
- *odabir postupaka vrši u skladu sa zakonom definisanim postupcima;*
- *postavljanjem tehničkih specifikacija omogućava jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju i da tenderska dokumentacija sadrži sve neophodne informacije i pojašnjenja;*
- *podugovaranje vrši u skladu sa propisanim uslovima;*
- *bankarske garancije za dobro izvršenje ugovora pribavljaju u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije;*
- *obavještenja o nabavkama i obavještenja o dodjeli ugovora po otvorenom postupku objavljaju u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine.*

5. Priprema i donošenje budžeta

Skupština opštine je 30.12.2016. godine donijela Odluku o usvajanju budžeta za 2017. godinu u iznosu od 1.246.790 KM, a 25.12.2017. godine i odluku o usvajanju rebalansa budžeta u iznosu od 1.772.782 KM (poreski prihodi 309.500 KM, neporeski prihodi 557.277 KM, grantovi 31.000 KM, transferi između budžetskih jedinica različitih nivoa vlasti 90.000 KM, primici za nefinansijsku imovinu 454.005 KM, primici od finansijske imovine 5.000 KM, primici od zaduživanja 310.000 KM i ostali primici 16.000 KM). Rashodi sa izdacima su planirani u ukupnom iznosu od 1.772.782 KM, a čine ih: rashodi za lična primanja (502.036 KM), rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga (368.903 KM), rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi (27.185 KM), subvencije (24.300 KM), grantovi (131.867 KM), doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (115.700 KM), izdaci za nefinansijsku imovinu (393.589 KM), izdaci za otplatu dugova (183.102 KM), ostali izdaci (16.100 KM) i budžetska rezerva (10.000 KM).

Budžet nije u potpunosti pripremljen i donesen prema ekonomskoj klasifikaciji, shodno članu 15. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 121/12, 52/14, 103/15, 15/16) i u skladu sa odredbama Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/16 i 115/17), pa je iz tog razloga izvršeno i evidentiranje na pozicijama koje nisu u skladu sa članovima 16, 91 i 95. navedenog pravilnika npr: dio rashoda pogrešno je planiran i evidentiran: rashodi za lična primanja zaposlenih, u okviru ostalih neklasifikovanih rashoda i rashoda po osnovu putovanja i smještaja; rashodi po osnovu reprezentacije i organizacije manifestacija, u okviru pozicije grantova; dio grantova, u okviru pozicije subvencija i dio kapitalnih pomoći građanima, u okviru tekućih pomoći. Takođe, Opština je planirala i evidentirala otplate mjesecnih rata na lizing, kao izdatke za otplatu glavnice zajmova primljenih od domaćih finansijskih subjekata, umjesto kao izdatke za nabavku prevoznih sredstava putem finansijskog lizinga i izmirenje dugoročne obaveze po osnovu ugovora o modernizaciji i održavanju javne rasvjete planirano je i evidentirano na poziciji izdaci za otplatu glavnice zajmova primljenih od domaćih finansijskih subjekata, umjesto na izdacima za izgradnju i pribavljanje saobraćajnih objekata.

Preporučuje se načelniku, da obezbijedi, da se budžet priprema i donosi u skladu sa članom 15. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske i odredbama Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6. Finansijski izvještaji

Opština je u bilansu uspjeha i periodičnim izvještajima o izvršenju budžeta za revidiranu godinu, popunila uporedne podataka o prihodima, rashodima, primicima i izdacima za prethodnu godinu, s tim što retroaktivno prepravljanje podataka prezentovanih u

finansijskim izvještajima za prethodnu godinu nije vršila, jer je tako definisano članom 125. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja budžetski korisnici su dužni da, pored ostalog, sačine i pisano obrazloženje uz poseban osvrt na uzroke značajnih razlika u odnosu na plan i prethodnu godinu i bilo kakva druga kretanja finansijskih pokazatelja, u skladu sa članom 46. stav 5. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i MRS JS - 1 Prezentacija finansijskih izvještaja, što Opština nije učinila (tačka 6.7. izvještaja).

Opština nije blagovremeno dostavila Ministarstvu finansija Republike Srpske konsolidovani godišnji finansijski izvještaj, što nije u skladu sa članom 56. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske i članom 49. stav (6) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporučuje se načelniku, da obezbijedi, da se konsolidovani godišnji finansijski izvještaji sačinjavaju u skladu sa članom 56. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske i članom 49. stav (6) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Opštine za period 01.01 - 31.12.2017. godine iskazano je u obrascu PIB i obrascu PIF. Iskazani su budžetski prihodi i primici u iznosu od 1.491.725 KM, što u odnosu na rebalans budžeta od 1.772.782 KM predstavlja izvršenje od 84%, a izvršenje budžetskih rashoda i izdataka je iskazano u iznosu od 1.576.243 KM, što u odnosu na rebalans predstavlja izvršenje od 89%.

6.1.1. Prihodi i primici

Budžetske prihode čine: poreski i neporeski prihodi, grantovi i transferi između budžetskih jedinica različitih nivoa vlasti. Po nalazu revizije budžetski prihodi su više iskazani za 49.656 KM (objašnjenje u daljem dijelu teksta ove tačke izvještaja - neporeski prihodi).

Poreski prihodi iskazani su u iznosu od 295.671 KM ili 96% u odnosu na rebalans budžeta i najvećim dijelom se odnose na indirektne poreze (231.121) i poreze na lična primanja i prihode od samostalnih djelatnosti (52.073 KM).

Neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 313.598 KM ili 56% u odnosu na rebalans budžeta, a odnose se na: prihode od finansijske i nefinansijske imovine i pozitivnih kursnih razlika (24.677 KM); naknade i takse i prihode od pružanja javnih usluga (286.659 KM) i ostale neporeske prihode (2.262 KM). Naknade i takse i prihode od pružanja javnih usluga, najvećim dijelom čine naknade po raznim osnovama (278.615 KM), a odnose se na: naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta – sredstva za razvoj nerazvijenih dijelova opštine ostvarena prodajom šumskih sortimenata (114.232 KM), naknada za korišćenje mineralnih sirovina (143.343 KM) i naknada za uređivanje građevinskog zemljišta (10.713 KM).

U GKT Opštine zbog pogrešne primjene računovodstvenih politika, više su iskazni prihodi od finansijske i nefinansijske imovine i pozitivnih kursnih razlika (1.660 KM), a manje prihodi obračunskog karaktera, jer isti nisu evidentirani u skladu sa članom 108. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, kojim je definisano da se prihodi priznaju na gotovinskom osnovu. Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga su više iskazane i za 47.996 KM, jer su iskazane po osnovu Izvještaja iz Jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim doprinosima za period 01.01 - 31.12.2017. godine koji je

dostavila Poreska uprava Republike Srpske (na prihodima obračunskog karaktera), a istovremeno i na osnovu obrasca broj 3. na način da su iskazana potraživanja za naknade i takse, kao i neporeski prihodi (naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta i naknada za korišćenje mineralnih sirovina) pa su navedene pozicije potraživanja i naknada više iskazane za 47.996 KM. Navedena nepravilnost se odrazila i na finansijski rezultat tekuće godine.

Skupština opštine je donijela: godišnji plan o utrošku namjenskih sredstava po osnovu naknade definisane članom 89. Zakona o šumama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 75/08 i 60/13); program korišćenja sredstava po osnovu naknada definisanih članom 195. Zakona o vodama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 50/06, 92/09, 121/12, 74/17); godišnji plan utroška sredstava od koncesione naknade kako je definisano članom 32. Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 59/13) i program korišćenja sredstava od naplaćene naknade po osnovu pretvaranja poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, kako je definisano članom 35. Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 93/06, 86/07, 14/10 i 5/12).

Grantovi su iskazani u iznosu od 7.000 KM, po osnovu doznačenih sredstava od Ministarstva za ekonomski odnose Bosne i Hercegovine.

Transferi između budžetskih jedinica različitih nivoa vlasti iskazani su u iznosu od 109.359 KM ili 122 % u odnosu na rebalans budžeta, a odnose se na: transfere od entiteta (97.050 KM) i jedinica lokalne samouprave (11.409 KM) i isti su priznati na obračunskoj osnovi (u 2018. godini doznačena su sredstva u iznosu od 16.423 KM).

Primici za nefinansijsku imovinu su iskazani u iznosu od 438.797 KM, ili 97% u odnosu na rebalans budžeta, a odnose se na primitke po osnovu: prodaje zemljišta (434.792 KM) i postrojenja i opreme (4.005 KM). Na osnovu prezentovane dokumentacije u vezi sa prodajom zemljišta i iskaznih primitaka, utvrđeno je sljedeće:

- naplata kaucija, a po nekim ugovorima i ostatka vrijednosti zemljišta, vršena je gotovinski, preko blagajne, a ne bezgotovinskim prenosom na bankovni račun Opštine (kako je i definisano) i plaćanje ugovorenih vrijednosti je vršeno u rokovima dužim od petnaest dana, što nije u skladu sa članovima 3. i 4. skupštinske Odluke o uslovima i načinu prodaje neizgrađenog građevinskog zemljišta od 29.12.2014. godine u kojoj je navedeno da se za učešće u postupku licitacije uplaćuje kaucija u iznosu od 10% od početne prodajne cijene na žiro račun Opštine, a prodajnu cijenu navedenog zemljišta učesnik licitacije sa kojim će se zaključiti kupoprodajni ugovor, dužan je uplatiti u roku od 15 dana nakon završenog postupka licitacije;
- iz poslovnih knjiga Opštine vršeno je isknjižavanje zemljišta, iako je bila uplaćena samo kaucija, bez plaćanja ostatka vrijednosti zemljišta;
- ugovori nisu raskidani i pored toga što nisu naplaćene ukupne ugovorene vrijednosti prodatog zemljišta, iako je samim nacrtima ugovora o kupoprodaji definisano (u članu broj 3) da ukoliko kupac ostatak vrijednosti (osim kaucije) ne uplati u roku od sedam dana od dana zaključenja ugovora, ugovor se smatra raskinutim po samom zakonu;
- nisu poštovane odredbe iz tačke 6. skupštinske Odluke o uslovima, načinu prodaje i prodaji ostalog građevinskog zemljišta, kojom je definisano da je kupac zemljišta dužan uplatiti kupoprodajnu cijenu u roku od 15 dana od dana davanja saglasnosti - mišljenja na nacrt kupoprodajnog ugovora od strane Pravobranilaštva Republike Srpske, Sjedište zamjenika Istočno Sarajevo;
- Opština je u 2017. godini naplatila postignutu kupoprodajnu cijenu zemljišta (310.413 KM) od dva kupca, iako je Pravobranilaštvo Republike Srpske, Sjedište zamjenika Istočno Sarajevo, dalo negativna mišljenja na nacrte ugovora o kupoprodaji nekretnina. U vezi sa prodatim zemljištem u toku je upravni spor pred Okružnim sudom u Istočnom Sarajevu koji do završetka revizije nije okončan;

- sredstva na ime kaucija (primitak i izdatak) nisu evidentirana u skladu sa računovodstvenim politikama.

Primici od zaduživanja su planirani i iskazani u iznosu od 310.000 KM, a odnose se primitke po osnovu kreditnog zaduženja. Opština se na osnovu Skupštinske odluke o izmjeni i dopuni odluke o kreditnom zaduženju (06.07.2017. godine) i Saglasnosti na kreditno zaduženje od starne Ministarstva finansija Republike Srpske (14.07.2017. godine) kreditno zadužila na ime izgradnje objekata: vatrogasni dom (147.621 KM) i policijske stanice (113.122 KM), kao i refinansiranje postojećeg duga (49.257 KM). U toku 2017. godine dio kreditnih sredstava (107.619 KM) je utrošen za refinansiranje postojećeg duga i izgradnju vatrogasnog doma, a neutrošena sredstva se nalaze na žiro računu Opštine.

Ostali primici su iskazani u iznosu od 12.300 KM, ili 77% u odnosu na rebalans budžeta, a odnose se primitke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti. Po nalazu revizije ostali primici su manje iskazani za 62.457 KM, jer evidentiranje primitaka po osnovu depozita i kaucija (primljene kaucije na ime prodaje zemljišta) nije vršeno u skladu sa članom 155. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku, da obezbijedi, da se:

- *prihodi i primici priznaju na gotovinskom osnovu, u momentu naplate u skladu sa članom 108. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i članom 155. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, a*
- *u vezi sa prodajom nefinansijske imovine u stalnim sredstvima poštuju odredbe zakona, ugovora i odluka, te od strane nadležnih institucija obezbijede odgovarajuće saglasnosti na nacrte kupoprodajnih ugovora.*

6.1.2. Rashodi i izdaci

Budžetski rashodi su iskazani u iznosu od 1.186.336 KM ili 101% u odnosu na rebalans budžeta, a čine ih: rashodi za lična primanja zaposlenih; rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga; rashodi finansiranja, drugi finansijski troškovi i rashodi; subvencije; grantovi; dozvane na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova i transferi između i unutar jedinica vlasti.

Rashodi za lična primanja zaposlenih su iskazani u iznosu od 494.511 KM ili 99% u odnosu na rebalansom planirane rashode, a odnose se na rashode za: bruto plate zaposlenih (369.951KM); bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (113.475 KM); naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (7.119 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći (3.966 KM). Obračun plata i drugih ličnih primanja zaposlenih u Opštini nije vršen u skladu sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/17), jer je primijenjen interni akt - Pojedinačni kolektivni ugovor za zaposlene u Opštinskoj upravi, koji je donesen na osnovu propisa koji su prestali da važe. Neusklađenosti kod obračuna istih su po osnovu: visine koeficijenata za obračun plate, minilog rada, toplog obroka, pomoći zaposlenom i uvećanja osnovne plate i dr.

Preporučuje se načelniku, da obezbijedi, da se interni akti kojima se definišu plate i druga lična primanja zaposlenih donesu i usklade sa Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti lokalne samouprave.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u iznosu od 386.867 KM ili 105% u odnosu na rebalansom planirane rashode, a čini ih rashodi po osnovu: zakupa;

utroška energije, komunalnih i komunikacionih usluga; režijskog materijala; materijala za posebne namjene; tekućeg održavanja; putovanja i smještaja; stručnih usluga; usluga održavanja javnih površina i zaštite životne sredine i ostalih neklasifikovanih rashoda.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga iskazani su u iznosu od 35.101 KM ili 100% u odnosu na rebalansom planirane rashode. Odnose se na rashode po osnovu: centralnog grijanja (9.459 KM), korišćenja fiksnih i mobilnih telefona (8.527 KM), utroška električne energije (4.795 KM), deratizacije (4.000 KM), korišćenja interneta (3.983 KM), poštanskih usluga (2.647 KM) i ostale rashode (1.690 KM).

Rashodi za režijski materijal iskazani su u iznosu od 6.753 KM ili 94% u odnosu na rebalansom planirane rashode, a odnose se na rashode za: kancelarijski materijal (2.078 KM), stručnu literaturu i dnevnu štampu (1.241 KM), obrasce i papir (1.231 KM), kompjuterski materijal (917 KM) i ostali režijski materijal (1.286 KM).

Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 47.269 KM ili 100% u odnosu na rebalansom planirane rashode. Odnose na rashode za tekuće održavanje: objekata drumskog saobraćaja (30.590 KM), prevoznih sredstava (12.488 KM) i ostale rashode (4.191 KM). Skupština Opštine je Odlukom o osnivanju JKP „Glog“ d.o.o. Istočni Stari Grad ovom preduzeću povjerila obavljanje poslova sanacije makadamskih saobraćajnica, a Odlukom o davanju saglasnosti na cjenovnik rada mašina i vozila u zimskom i ljetnom periodu, dala saglasnost na cijene rada mašina i vozila. Revizijom je utvrđeno da je pomenuto preduzeće fakturisalo dio ovih poslova (usluge dovoza i nasipanja materijala) po cijenama i jedinicama mjere koje nisu predviđene niti definisane navedenom Odlukom.

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja iskazani su u iznosu od 40.547 KM ili 103% u odnosu na rebalansom planirane rashode. Odnose se na rashode: utroška goriva (36.821 KM), pogrešno evidentirane rashode po osnovu dnevница za službena putovanja (1.398 KM) i ostale rashode (2.328 KM). U vezi sa korišćenjem službenih vozila i potrošnjom goriva, revizijom je utvrđeno da je u pojedinim slučajevima gorivo sipano bez naloga, a službena vozila korištena bez naloga za službeno putovanje i sa većim kilometražama za relacije „loko“ vožnje. Navedeno nije u skladu sa internim aktom - Pravilnikom o uslovima i načinu korišćenja službenih automobila i članom 14. Uredbe o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 73/10) u kojoj je navedeno da se službeno putovanje u zemlji vrši na osnovu naloga za službeno putovanje koje izdaje ovlašćeno lice.

Rashodi za stručne usluge iskazani su u iznosu od 62.548 KM ili 948% u odnosu na rebalansom planirane rashode. Odnose se na usluge: informisanja i medija (22.894 KM), ostalih stručnih usluga – izrada elaborata za šume (14.157 KM), objavljivanja tendera i oglasa (4.456 KM), geodetsko-katastarske usluge (4.401 KM), osiguranja (3.915 KM), advokata (3.007 KM), platnog prometa (2.186 KM) i ostale rashode (7.532 KM).

Rashodi za usluge održavanja javnih površina i zaštite životne sredine su iskazani u iznosu od 95.373 KM ili 121% u odnosu na rebalansom planirane rashode. Odnose se uglavnom na rashode: zimske službe (76.192 KM) i utroška električne energije za javnu rasvjetu (17.619 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi iskazani su u iznosu od 91.996 KM ili 105% u odnosu na rebalansom planirane rashode. Odnose se na rashode po osnovu: organizacije manifestacija (30.878 KM), usluga reprezentacije (18.598 KM), bruto naknada po ugovorima o djelu (10.928 KM), pogrešno evidentiranih rashoda ličnih primanja (9.950 KM) i ostalih rashoda (21.642 KM). Za usluge organizacije manifestacija, a povodom Slave Opštine izvršene su isplate putem blagajne na osnovu pet odluka o odobravanju

sredstava u ukupnom iznosu od 7.500 KM bez knjigovodstvenih dokumenata kojima se dokazuje da su usluge i izvršene (ugovori, fakture, izvještaji o izvršenim uslugama i sl.). Ovakav način isplata nije u skladu sa članom 3. stavovi (1 i 2) Uredbe o uslovima i načinima plaćanja gotovim novcem.

Za ostale usluge reprezentacije, na fakturama nisu navedeni razlozi korišćenja, kako je to definisano članom 2. Pravilnika o korišćenju reprezentacije.

Preporučuje se načelniku, da obezbijedi, da se:

- *održavanje saobraćajnih objekata, vrši u skladu sa Odlukom o davanju saglasnosti na cjenovnik rada mašina i vozila u zimskom i ljetnom periodu uz specifikaciju izvršenih usluga;*
- *korištenje službenih vozila i potrošnja goriva vrše u skladu sa Uredbom o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru i Pravilnikom o uslovima i načinu korišćenja službenih automobila;*
- *isplate putem blagajne vrše u skladu sa članom 3. stavovi (1 i 2) Uredbe o uslovima i načinima plaćanja gotovim novcem.*

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi su iskazani u iznosu od 29.153 KM ili 107% u odnosu na rebalansom planirane rashode. Odnose se na rashode po osnovu kamata na: hartije od vrijednosti (15.931 KM) i primljene zajmove u zemlji (11.309 KM), kao i za troškove servisiranja primljenih zajmova (1.913 KM).

Subvencije su iskazane u iznosu od 24.300 KM ili 100% u odnosu na rebalansom planirane subvencije. Odnose se na: subvencije javnim nefinansijskim subjektima: JKP „Glog“ Istočni Stari Grad (5.300 KM), grant Poljoprivrednoj zadruzi „Vučijak“ Istočni Stari Grad (15.000 KM) bez utvrđenih kriterijuma i bez izvještaja o utrošku sredstava i ostale subvencije (4.000 KM).

Grantovi su iskazani u iznosu od 131.864 KM ili 100% u odnosu na rebalansom planirane grantove. Odnose se na: tekuće grantove (108.961 KM) i kapitalne grantove (22.904 KM). Tekući grantovi se odnose na sredstva odobrena: neprofitnim subjektima u zemlji (humanitarnim organizacijama 4.825 KM, sportskim udruženjima i klubovima 14.731 KM, vjerskim organizacijama 7.961 KM, organizacijama boraca 11.988 KM, organizacijama iz oblasti zdravstvene zaštite 14.624 KM, organizacijama iz oblasti obrazovanja nauke i kulture 18.687 KM, organizacijama iz oblasti ekonomskog i privrednog razvoja 6.892 KM i ostali tekući grantovi neprofitnim subjektima 29.251 KM). Kapitalni grantovi se odnose na sredstva odobrena etničkim i vjerskim zajednicama (22.903 KM).

Kod dodjele grantova nisu uspostavljeni kriterijumi niti je primijenjena Metodologija upravljanja grantovima za programe i projekte koji se finansiraju ili sufinansiraju sredstvima budžeta Republike Srpske (koju je Ministarstvo finansija Republike Srpske donijelo decembra 2014. godina). Dio korisnika grantova nije dostavljao informaciju o utrošenim sredstvima, dio dostavljenih informacija nema dokumentaciju o utrošenim sredstvima, a od strane Opštine nije provedena kontrola dodijeljenih sredstava. Revizijom je tvrđeno da je dio sredstava na ime grantova isplaćivan putem blagajne (npr. Sindikalnoj organizaciji opštine 6.300 KM bez zahtjeva za dodjelu i namjene korištenja sredstava), što nije u skladu sa članom 3. stavovi (1 i 2) Uredbe o uslovima i načinima plaćanja gotovim novcem.

Preporučuje se načelniku, da obezbijedi, da se: definišu pravila i kriterijumi za dodjelu grant sredstava, propiše forma izvještaja i utvrdi neophodna prateća dokumentacija o utrošku, te izvještavanje i kontrola vrši u skladu sa tim.

Dozname na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova su iskazane u iznosu od 118.264 KM ili 102% u odnosu na rebalansom

planirane doznake. Odnose se na: stalnu novčanu pomoć i tuđu njegu i pomoć (48.935 KM) i tekuće pomoći: (učenicima i studentima 15.340 KM, građanima u naturi 17.776 KM i ostale tekuće pomoći građanima 29.125 KM) i ostale pomoći 7.088 KM. Sredstva pojedincima su odobravana bez odgovarajuće dokumentacije i u iznosima većim nego što je to definisano članovima 6 i 7. Pravilnika o uslovima i načinu dodjele novčane pomoći pojedincima i organizacijama.

Preporučuje se načelniku, da obezbijedi, da se dodjela sredstava pojedincima vrši u skladu sa kriterijumima iz članova 6 i 7. Pravilnika o uslovima i načinu dodjele novčane pomoći pojedincima i organizacijama.

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani su u iznosu od 190.890 KM, ili 48% u odnosu na rebalansom planirane izdatke, a odnose se na izdatke za: izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata (133.743 KM); investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata (21.009 KM); nabavku postrojenja i opreme (15.428 KM) i za nematerijalnu proizvedenu imovinu (20.710 KM).

Izdaci za otplatu dugova iskazani su u iznosu od 183.030 KM ili 100% u odnosu na rebalansom planirane izdatke. Odnose se na izdatke za otplatu glavnice: po hartijama od vrijednosti (75.251 KM) i primljenih zajmova u zemlji (100.980 KM).

Ostali izdaci iskazani su u iznosu od 15.987 KM. Po nalazu revizije ostali izdaci su manje iskazani za 37.565 KM, jer evidentiranje izdataka po osnovu depozita i kaucija (vraćene kaucije na ime prodaje zemljišta) nije vršeno u skladu sa članom 118. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.1.3. Razlika u finansiranju

Razlika u finansiranju, nastala kao razlika između iskazanih budžetskih prihoda i primitaka u iznosu od 1.491.725 KM i iskazanih budžetskih rashoda i izdataka u iznosu od 1.576.243 KM, iskazana je u negativnom iznosu od 84.518 KM, a čine je: budžetski deficit (212.801 KM) i neto finansiranje (128.283 KM). Neto finansiranje je iskazano kao razlika po osnovu primitaka od: finansijske imovine (5.000 KM), zaduživanja (310.000 KM) i ostalih primitaka (12.300 KM) i umanjena po osnovu izdataka: za otplatu dugova (183.030 KM) i ostalih izdataka (15.987 KM). Po nalazu revizije negativna razlika u finansiranju iznosi najmanje 109.264 KM (jer su neporeski prihodi više iskazani za 49.656 KM, a manje ostali primici za 62.475 KM i ostali izdaci za 37.565 KM (tačke: 6.1.1. i 6.1.2. izvještaja).

6.2. Bilans uspjeha

6.2.1. Prihodi

Prihodi su u Bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 713.384 KM, a čine ih: budžetski prihodi u iznosu od 725.628 KM (poreski i neporeski prihodi, transferi između ili unutar jedinica vlasti i grantovi) i prihodi obračunskog karaktera u negativnom iznosu od 12.244 KM. Budžetski prihodi su obrazloženi pod tačkom 6.1.1. izvještaja. Po nalazu revizije prihodi su manje iskazani za 3.325.813 KM (prihodi obračunskog karaktera manje su iskazani za 3.375.469 KM, a budžetski prihodi više za 49.656 KM - obrazloženja za budžetske prihode u tački 6.1.1, a za prihode obračunskog karaktera u tačkama: 6.1.1. i 6.3.2.1. izvještaja).

Prihodi obračunskog karaktera odnose se najvećim dijelom na: prihode obračunskog karaktera u negativnom iznosu od 12.244 KM (prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine 23.784 KM, ostali prihodi obračunskog karaktera u negativnom iznosu od 40.208 KM i pomoći u naturi 4.180 KM). Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine i prihodi obračunskog karaktera evidentirani su po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa i

iskazani su po Izvještaju iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim doprinosima za period 01.01 - 31.12.2017. godine koji je dostavljen od Poreske uprave Republike Srpske na osnovu Pravilnika o sistemu poreskog knjigovodstva u Republici Srpskoj i Uputstva o primjeni MRS JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/16). Prihodi obračunskog karaktera su manje iskazani za 3.375.469 KM (tačke: 6.1.1. i 6.3.2.1. izvještaja).

6.2.2. Rashodi

Rashodi su u Bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 1.777.220 KM, a čine ih: budžetski rashodi u iznosu od 1.184.959 KM (tekući rashodi i transferi između ili unutar jedinica vlasti) i rashodi obračunskog karaktera u iznosu od 590.884 KM. Budžetski rashodi su obrazloženi pod tačkom 6.1.2. izvještaja.

Rashodi obračunskog karaktera odnose se najvećim dijelom na rashode po osnovu obračunatih troškova amortizacije 599.636 KM. Rashodi po osnovu obračunate amortizacije iskazani su uz primjenu godišnjih amortizacionih stopa za zgrade i objekte, opremu, nematerijalnu imovinu i ostala sredstva koja se amortizuju u skladu sa Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 110/16). Za sredstva iz analitičke evidencije kod kojih se amortizacione stope ne podudaraju nije izvršen preračun kako bi procijenjeni vijek trajanja sredstava odgovarao vijeku trajanja prema pomenutom Pravilniku. Po nalazu revizije rashodi obračunskog karaktera su manje iskazani za 56.951 KM (tačka 6.3.1.1. izvještaja).

6.2.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha kao razlika prihoda (713.384 KM) i rashoda (1.777.220 KM) iskazan je negativan finansijski rezultat u iznosu od 1.063.836 KM. Po nalazu revizije finansijski rezultat manje je iskazan za najmanje 3.268.862 KM (manje su iskazani prihodi za 3.325.813 KM i rashodi za 56.951 KM – obrazloženo u tačkama: 6.1.1, 6.3.1.1, 6.3.2.1 i 6.3.2.2. izvještaja).

6.3. Bilans stanja

Struktura imovine, obaveza i izvora u obrascu Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine iskazana je u neto iznosu od 15.944.474 KM, a čini je poslovna aktiva i poslovna pasiva.

6.3.1. Aktiva

Poslovnu aktivu Bilansa stanja Opštine na dan 31.12.2017. godine čini: tekuća imovina (736.730 KM) i stalna imovina (15.207.744 KM). Po nalazu revizije poslovna aktiva je više iskazana za 50.213 KM (obrazloženo pod tačkama 6.3.1.1 i 6.3.2.1.).

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina je iskazana u iznosu 859.529 KM bruto vrijednosti, 122.799 KM ispravke vrijednosti i 736.730 KM neto vrijednosti, a odnosi se na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja su iskazana u iznosu od 736.730 KM, a čine je: gotovina i gotovinski ekvivalenti (261.542 KM), kratkoročni plasmani (3.000 KM), kratkoročna potraživanja (394.692 KM), kratkoročna razgraničenja (26.604 KM), kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti (50.892 KM).

Gotovina i gotovinski ekvivalenti odnose se na novčana sredstva u blagajni (4.201 KM) i novčana sredstva na bankovnim računima (257.341 KM). Najveći dio novčanih sredstava (202.381 KM) se odnosi na povučena, a neutrošena kreditna sredstva.

Kratkoročni plasmani su iskazani u iznosu od 3.000 KM. Po nalazu revizije isti su više iskazni za 3.000 KM, jer nije vršena procjena vrijednosti kratkoročnih plasmana sa stanovišta njihove naplativosti, pa su korekcija kratkoročnih zajmova datih nefinansijskim subjektima i rashodi od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine manje iskazani za navedeni iznos.

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 517.491 KM bruto vrijednosti, 122.799 KM ispravke vrijednosti i 394.692 KM neto vrijednosti, a odnose se na potraživanja: po osnovu prodaje i izvršenih usluga (53.951 KM); za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode (293.317 KM); za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospievaju na naplatu u roku do godinu dana (36.858 KM) i ostala kratkoročna potraživanja (10.566 KM).

Potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga se odnose na potraživanja iz ranijih perioda i ista nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od datuma dospijeća. Potraživanja nisu na dan bilansa procijenjena sa stanovišta njihove naplativosti, kao što je definisano članom 73. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, pa su sporna potraživanja i korekcija potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga i rashodi od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja manje iskazani za 53.951 KM. Navedena nepravilnost se odrazila i na iskazani finansijski rezultat tekuće godine.

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode su iskazana u iznosu od 416.116 KM bruto vrijednosti, 122.799 KM ispravke vrijednosti i 293.317 KM neto vrijednosti, a odnose se na potraživanja za nenaplaćene doprinose koji su evidentirani na osnovu Izvještaja iz Jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim doprinosima za period 01.01 - 31.12.2017. godine koji je dostavila Poreska uprava Republike Srpske u skladu sa Pravilnikom o sistemu poreskog knjigovodstva u Republici Srpskoj. U okviru navedenih potraživanja iskazana su sporna potraživanja i korekcija spornih potraživanja za nenaplaćene naknade i takse u iznosu od 122.799 KM, na osnovu navedenog izvještaja. Po nalazu revizije potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode su više iskazana za 47.996 KM (tački 6.1.1. izvještaja), a manje za 54.734 KM (tačka 6.3.2.1. izvještaja).

Potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospievaju na naplatu u roku do godinu dana su iskazana po Izvještaju iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim doprinosima za period 01.01 - 31.12.2017. godine koji je dostavljen od Poreske uprave Republike Srpske na osnovu Pravilnika o sistemu poreskog knjigovodstva u Republici Srpskoj.

Kratkoročna razgraničenja se odnose na kratkoročne razgraničene rashode, po osnovu ugovora o zakupu od 21.07.2014. godine na ime uloženih sredstava od strane Opštine, za opremanje prostorija koje ista koristi (ugovoren rok zakupa je 10 godina).

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti odnose se najvećim dijelom na potraživanja po osnovu: kvartalnih zapisnika iz poreskog knjigovodstva, rješenja i knjižnih obavijesti i raspodjele javnih prihoda od budžeta Republike Srpske na dan 31.12.2017. godine.

Preporučuje se načelniku, da obezbijedi, da se vrši procjena potraživanja sa stanovišta njihove naplativosti, kao što je definisano članom 73. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalna imovina iskazana je u neto iznosu od 15.207.744 KM, a odnosi se na: dugoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja (261.985 KM) i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima (14.945.759 KM).

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja su iskazana u iznosu od 261.985 KM a čine je: dugoročna potraživanja (56.985 KM) i ostala dugoročna finansijska imovina (205.000 KM).

Dugoročna potraživanja se odnose se na dugoročna potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja. Unos podataka o promjenama u stanju navedenih potraživanja izvršen je na osnovu izvještaja iz Jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim doprinosima za period 01.01 - 31.12.2017. godine koji je dostavljen od Poreske uprave Republike Srpske.

Ostala dugoročna finansijska imovina se odnosi na zajedničko ulaganje Opštine u 2010. godini sa preduzećem JKP „Glog“ Istočni Stari Grad.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u iznosu od 19.379.049 KM bruto vrijednosti, 4.433.290 KM ispravke vrijednosti i 14.945.759 KM neto vrijednosti. Odnosi se na proizvedenu stalnu imovinu (9.447.173 KM); neproizvedenu stalnu imovinu (3.698.977 KM); nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi (1.792.552 KM) i dragocjenosti (7.057 KM). Povećanje vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima izvršeno je po osnovu: novih ulaganja u iznosu od 396.648 KM (zgrade i objekti 309.260 KM, postrojenja i oprema 74.698 KM, sredstava u pripremi 95.879 KM), a smanjenje po osnovu: obračunatih troškova amortizacije (599.636 KM) i rashodovanja i prodaje imovine (411.387 KM).

Na osnovu ugovora o modernizaciji sistema javne rasvjete i održavanja javne rasvjete u Opštini od 27.02.2017. godine u GKT Opštine evidentiran je 30.11.2017. godine iznos od 150.306 KM (što je i vrijednost ugovora) na kontu - lizing saobraćajnih objekata, a ugovor nema karakter finansijskog lizinga, osim što je u članu 12. ugovora definisano plaćanje u 126 jednakih mjesечnih rata od po 1.192 KM. U tački 6.1. ugovora je definisano da će se radovi izvršiti u roku od 45 dana od predaje radnog terena, gdje će se vršiti modernizacija javne rasvjete. Ugovorom nije definisan način na koji će se dokumentovati da su radovi izvedeni, osim da će se sačiniti zapisnik o primopredaji radova.

Nije sačinjena knjigovodstvena isprava (faktura), o tome da su radovi i završeni, jer osim građevinskog dnevnika u kome su navedeni datumi početka (28.07.2017. godine) i završetka radova (19.10.2017. godine) i Izjave nadzornog organa o završetku radova kojom je potvrđeno da je preduzeće „K-INEL“ d.o.o. Istočno Sarajevo, izvelo radove na izgradnji javne rasvjete u Opštini u skladu sa ugovorenom dokumentacijom. Ne postoji dokument koji predstavlja knjigovodstvenu ispravu o nastalom poslovnom događaju, nego je evidentiranje u GKT izvršeno na osnovu ugovora, što nije u skladu sa odredbama članova 4. i 6. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Pogrešno je primjenjivana računovodstvena politika u vezi sa ulaganjem u nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima (izgradnja vodovoda u iznosu od 30.385 KM i modernizacija sistema javne rasvjete 153.312 KM), jer ista nisu vršena preko konta – nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi, što nije u skladu sa članom 37. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

U GKT Opština je evidentirala i iskazala ostalo građevinsko zemljište u iznosu od 3.634.918 KM, jer je isto definisala Odlukom o uređenju prostora i građevinskom

zemljištu od 10.06.2016. godine. Povećanje vrijednosti zemljišta u 2017. godini u iznosu od 3.093.230 KM, izvršeno je po osnovu pribavljene dokumentacije od strane Republičke uprave za geodetske i imovinsko – pravne poslove Područna jedinica Pale, Područna kancelarija - Istočni Stari Grad (posjedovni listovi, katastarski plan) i od Opštinskog suda u Sarajevu, Zemljišnoknjizični ured Bosne i Hercegovine (zemljišnoknjizični izvadak), a smanjenje u iznosu od 404.217 KM po osnovu Skupštinskih odluka o prodaji zemljišta i provedenih postupaka prodaje putem usmenog javnog nadmetanja i neposrednom pogodbom. Šire objašnjenje za prodaju zemljišta je dato u tački 6.1.1. izvještaja.

Preporučuje se načelniku, da obezbijedi, da se na adekvatan način dokumentuje pribavljanje i izgradnja nefinansijske imovine u stalnim sredstvima i da se evidentiraju u skladu sa članom 37. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva Bilansa stanja Opštine na dan 31.12.2017. godine iskazana je u iznosu od 15.944.474 KM (obaveze i razgraničenja 1.375.977 KM i vlastiti izvori 14.568.497 KM). Po nalazu revizije poslovna pasiva je više iskazana za 50.213 KM (što je navedeno u tačkama 6.3.2.1. i 6.3.2.2. izvještaja).

6.3.2.1. Obaveze i razgraničenja

Obaveze i razgraničenja su iskazani u iznosu od 1.375.977 KM, a čine ih: kratkoročne obaveze i razgraničenja (581.024 KM) i dugoročne obaveze i razgraničenja (794.953 KM). Po nalazu revizije obaveze i razgraničenja su više iskazani za 289.325 KM.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja čine obaveze: za lična primanja zaposlenih; iz poslovanja; za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite i ostale kratkoročne obaveze, kao i kratkoročna rezervisanja i razgraničenja i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinice vlasti.

Kratkoročne finansijske obaveze, odnosno obaveze po dugoročnim zajmovima koji dospijevaju na naplatu do godinu dana, nisu iskazane, a po nalazu revizije iste iznose 105.245 KM, jer obaveze nisu pravilno klasifikovane po ročnosti, kako je definisano članom 72. stav (9) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, što je objašnjeno u dijelu izvještaja - dugoročne obaveze.

Obaveze za lična primanja zaposlenih čine obaveze za: bruto plate zaposlenih (39.872 KM) i bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih (24.465 KM).

Obaveze iz poslovanja čine obaveze u zemlji u iznosu od 233.147 KM, a odnose se na obaveze: za nabavku roba i usluga i stalne imovine (163.472 KM), prema fizičkim licima u zemlji (29.917 KM), za primljene depozite i kaucije u zemlji (34.363 KM) i druge obaveze (5.395 KM). Na poziciji obaveza za primljene depozite i kaucije u zemlji u početnom stanju je iskazan iznos od 11.470 KM i isti se odnosi na primljene kaucije za zemljište u 2016. godini, od čega je u toku 2017. godine od navedenog početnog stanje umanjena obaveza za kauciju od 2.000 KM, jer su 2017. godini kupci izvršili uplate do kupoprodajne cijene zemljišta. Ostatak od 9.470 KM se odnosi na devet kupaca koji nisu uplatili ostatak sredstava do kupoprodajne cijene zemljišta. U 2017. godini uplaćena je između ostalih uplata i kaucija u iznosu od od 16.000 KM, ali pošto je kupac odustao od zaključenja ugovora gubi pravo povraćaja položene kaucije, što je definisano članom 26. Pravilnika o postupku javnog konkursa za raspolaganje nepokretnostima u svojini Republike Srpske i jedinica lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/12). Takođe, za položenu kauciju u 2017. godini u iznosu od 8.893 KM, nije zaključen ugovor.

Obaveze za subvencije, grantove i dozname na ime socijalne zaštite su iskazane u iznosu od 16.539 KM, a odnose se na obaveze za: grantove (12.947 KM) obaveze za dozname na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (3.592 KM).

Do isteka roka za izradu i dostavljanje godišnjih finansijskih izvještaja plaćene su obaveze u iznosu od 228.177 KM i to obaveze: za lična primanja (64.337 KM), obaveze iz poslovanja (151.880 KM) i za subvencije, grantove i dozname na ime socijalne zaštite (11.960 KM). Na osnovu upućenih i primljenih konfirmacija od dobavljača za nabavku roba i usluga i nefinansijske imovine nisu utvrđena odstupanja.

Kratkoročna rezervisanja i razgraničenja su iskazana u iznosu od 235.948 KM. Po nalazu revizije kratkoročna rezervisanja i razgraničenja su više iskazane za 228.039 KM, a manje prihodi obračunskog karaktera, jer je pogrešno primijenjena računovodstvena politika u vezi prihoda. Navedena nepravilnost se odrazila i na iskazani finansijski rezultat tekuće godine. Opština je na osnovu zahtjeva „SYMPHONY“ d.o.o. Sarajevo za izgradnju administrativno – poslovnog objekta na Trebeviću u predjelu Zlatišta, 29.09.2017. godine donijela Rješenje o iznosu naknada za: troškove uređenja građevinskog zemljišta (190.778 KM) i rentu (62.599 KM), u ukupnom iznosu 253.377 KM (ukupna površina objekta je 2.293 m²), a 27.12.2017. godine donijela Izmjenu rješenja o iznosu naknada za: troškove uređenja građevinskog zemljišta (212.911 KM) i rentu (69.861 KM), u ukupnom iznosu 282.773 KM (ukupna površina objekta je 2.559 m²). U rješenjima je navedeno ukoliko se žele izmiriti ukupne naknade odmah, iste se umanjuje za 10% od ukupnih naknada. Navedeno umanjenje je definisano članom 45b Skupštinske Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o uređenju prostora i građevinskom zemljištu od 02.08.2017. godine, iako navedena pogodnost nije definisana Zakonom o uređenju prostora i građenju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 40/13 i 106/15). U prilogu rješenja nije sačinjen Zapisnik o obračunu troškova uređenja i rente sa svim parametrima, što nije u skladu sa članom 74. stav (4) navedenog zakona. U ovom slučaju nepravilno je primijenjena računovodstvena politika, pa je na osnovu rješenja od 29.09.2017. godine, u GKT Opštine, na kontima: potraživanja za nenaplaćene naknade i takse i kratkoročno razgraničenih prihoda evidentiran iznos od 228.039 KM (sa umanjenjem od 10% od ukupno obračunatih naknada) iako od strane navedenog pravnog lica naknade nisu uplaćene do završetka revizije, što nije u skladu sa članom 108. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, pa su prihodi obračunskog karaktera manje iskazani, a više kratkoročno razgraničeni prihodi za 228.039 KM. U GKT Opštine nije izvršeno evidentiranje po osnovu Izmjene rješenja od 27.12.2017. godine, pa su i po navedenom osnovu potraživanja za nenaplaćene naknade i takse i prihodi obračunskog karaktera manje iskazani za 54.734 KM. Navedena nepravilnost se odrazila i na iskazani finansijski rezultat tekuće godine.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti su iskazane u iznosu od 30.344 KM, a odnose se na obaveze po osnovu: obračuna i poravnanja više i pogrešno uplaćenih javnih prihoda prema opštinama i fondovima po zapisnicima Poreske uprave Republike Srpske.

Dugoročne obaveze i razgraničenja su iskazani u iznosu od 794.953 KM, a odnose se na dugoročne finansijske obaveze i dugoročna rezervisanja i razgraničenja. Po nalazu revizije dugoročne obaveze i razgraničenja su više iskazani za 166.531 KM (iznos od 105.245 objašnjen uz kratkoročne finansijske obaveze, a iznos od 61.286 KM uz dugoročna rezervisanja i razgraničenja).

Dugoročne finansijske obaveze su iskazane u iznosu od 733.667 KM, a odnose se na: dugoročne obaveze po osnovu hartija od vrijednosti (208.795 KM) i dugoročne obaveze po zajmovima (524.872 KM). Po nalazu revizije dugoročne finansijske obaveze su više

iskazane za 105.245 KM (jer obaveze po osnovu hartija od vrijednosti u zemlji na dan bilansa 31.12.2017. godine nisu pravilno klasifikovane po ročnosti pa su više iskazane: dugoročne obaveze po osnovu hartija od vrijednosti (79.834 KM) i dugoročne obaveze po zajmovima (25.411 KM), a manje obaveze po dugoročnim zajmovima koji dospijevaju na naplatu do godinu dana. Dugoročne obaveze po zajmovima su iskazane po osnovu: dugoročnog kredita (310.000 KM); finansijskih lizinga za kupovine auta u 2014 i 2017. godini (68.145 KM) i ostalih dugoročnih obaveza (146.727 KM).

Na osnovu ugovora o finansijskom lizingu od 13.03.2017. godine sa Porche finance group, Opština je pribavila putničko vozilo Škoda Superb L&K i vrijednost tog lizinga je 70.200 KM. Ugovoreno je da Opština plati prije isporuke 13.653 KM (15% učešće od bruto vrijednosti predmetnog lizinga i ostale troškove.) Ukupna kamata je 11.070 KM, a prva mjeseca lizing naknada je 1.152 KM.

Dio iskazanog salda na dugoročnim obavezama po zajmovima je iskazan na osnovu ugovora o modernizaciji i održavanju javne rasvjete, kroz model finansiranja iz uštete električne energije, koji je zaključen 27.02.2017. godine sa dobavljačem „CCSN“ Sarajevo i vrijednost ugovora je 150.306 KM, uz obavezu plaćanja u 126 jednakih mjesecnih rata od po 1.193 KM. Navedena dugoročna obaveza nije iskazana kao dugoročna obaveza od ostalih domaćih nefinansijskih subjekata, već kao obaveza po osnovu finansijskog lizinga.

Dugoročna rezervisanja i razgraničenja su iskazana u iznosu od 61.286 KM, a odnose se na prihode po osnovu donacija u ranijim godinama. Po nalazu revizije ista su više iskazana za 61.286 KM, a finansijski rezultat ranijih godina manje, jer Opština nije na osnovu Instrukcije Ministarstva finansija Republike Srpske o knjiženju korekcija po početnom stanju na dan 01.01.2017. godine izvršila preknjižavanje navedenog iznosa na poziciju finansijskog rezultata ranijih godina.

Preporučuje se načelniku, da obezbijedi, da se evidentiranje obaveza i razgraničenja vrši u skladu sa članom 72. stav (9) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.3.2.2. Vlastiti izvori

Vlastiti izvori iskazani su u iznosu od 14.568.497 KM. Odnose se na: trajne izvore sredstava od 7.296.943 KM i finansijski rezultat od 7.271.554 KM (finansijski rezultat ranijih godina 8.335.388 KM i negativan finansijski rezultat tekuće godine 1.063.834 KM). Po nalazu revizije trajni izvori sredstava su više iskazani za 3.091.036 KM, a manje ostali prihodi obračunskog karaktera, jer evidentiranje, nije izvršeno u skladu sa članom 63. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike (u kome je definisano da se početno knjigovodstveno evidentiranje nefinansijske imovine koja potiče iz ranijih godina, ali zbog specifičnih okolnosti nije mogla biti uvrštena u bilans stanja, vrši u korist analitičkog konta prihodi po osnovu vanrednih događaja). Navedena nepravilnost se odrazila i na iskazani finansijski rezultat tekuće godine.

Preporučuje se načelniku, da obezbijedi, da se povećanje trajnih izvora sredstava, vrši u skladu sa članom 63. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Opština nema iskazane pozicije vanbilansne aktive i vanbilansne pasive na dan 31.12.2017. godine.

6.4. Bilans novčanih tokova

U Bilansu novčanih tokova iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (711.129 KM) i odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (903.512 KM), pa je iskazan negativan novčani tok iz poslovnih aktivnosti (192.383 KM). Takođe, iskazan je i negativan novčani tok iz aktivnosti finansiranja (179.267 KM) i pozitivan novčani tok iz investicionih aktivnosti (284.615 KM). Iskazana gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda (348.577 KM), pozitivan novčani tok iz investicionih aktivnosti, negativan novčani tok iz poslovnih aktivnosti i negativan novčani tok iz aktivnosti finansiranja, daju stanje novčanih sredstava na kraju perioda (261.542 KM).

Bilans novčanih tokova za period 01.01 - 31.12.2017. godine, nije sastavljen na način kako je to propisano članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, jer nisu iskazani: prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (310.000 KM); primici (62.457 KM) i izdaci (37.565 KM) po osnovu depozita i kaucija, a pogrešno su iskazani i prilivi i odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti. U Napomenama uz finansijske izvještaje nije izvršeno objelodanjivanje o novčanim tokovima, što je šire navedeno u tački 6.7. izvještaja.

Preporučuje se načelniku, da obezbijedi, da se bilans novčanih tokova sačinjava u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

Opština nije u Napomenama uz finansijske izvještaje dala obrazloženje vezano za stalnost poslovanja, što nije u skladu sa MRSJS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (par. 15. c i 38).

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Prema dostavljenim informacijama na dan 31.12.2017. godine, po osnovu koncesione naknade Opština je pokrenula spor sa Ministarstvom finansija Republike Srpske sa iznosom glavnog duga od 130.000 KM koji je još u toku. Takođe, prema navedenim informacijama, protiv Opštine nema pokrenutih sudske sporova.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Opština je sastavila Napomene uz finansijske izvještaje za 2017. godinu, ali iste dijelom ne zadovoljavaju zahtjeve MRS JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i odredbe člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju za budžetske korisnike, jer nisu u potpunosti objelodanjene informacije:

- o novčanim tokovima koji proizilaze iz poslovnih aktivnosti, investicionih aktivnosti i aktivnosti finansiranja, prema zahtjevima MRS JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima (par. 18, 21, 25, 26 i 56);
- o ugovorima o lizingu, za svaku grupu sredstava, neto knjigovodstvenu vrijednost na datum izvještavanja i ukupna buduća minimalna plaćanja lizinga, prema zahtjevima MRS JS 13 – Lizing (par. 40);
- za svaku klasu nekretnina i opreme priznatih u finansijskim izvještajima: o korisnom vijeku upotrebe ili stopama amortizacije, iznosu ugovorenih obaveza za sticanje nekretnina i opreme, o strukturi stalnih sredstava koja se i dalje koriste, ali im je knjigovodstvena vrijednost jednaka nuli, prema zahtjevima MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema (par. 88, 89 i 94);
- o otpisanim potraživanjima, kako je definisano članom 73. stav (6) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;

- u skladu sa članom 46. stav (5) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika (nisu obrazloženi uzroci i značajne razlike: za planirane i iskazane pozicije rashoda i prihoda i planiranih i iskazanih rashoda i prihoda u odnosu na prethodnu godinu).

Preporučuje se načelniku, da obezbijedi, da se u napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije u potpunosti u skladu sa zahtjevima MRS JS 1, 2, 13 i 17 i odredbama člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Stanojka Vučetić, s. r.

Dr Bojan Ćurić, s. r.